

Emilia Gulińska

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie
Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji
ORCID: 0000-0002-1106-5067

Młodzieżowa rada gminy jako instytucja wspierania i upowszechniania idei samorządowej

Youth commune council as an institution supporting
and propagating the local government idea

Streszczenie

Młodzieżowa rada gminy to organizacja zrzeszająca młodych ludzi do działania na rzecz danej wspólnoty samorządowej. Misją tego gremium jest kształtowanie aktywnych postaw obywatelskich wśród młodzieży poprzez możliwość wyrażania opinii, podejmowania decyzji w sprawach ich dotyczących. Młodzi obywatele nabywają także umiejętność konsultowania i oceniania działań organów samorządu terytorialnego. Celem rozdziału jest przedstawienie uwarunkowań organizacyjno-prawnych młodzieżowej rady gminy jako instytucji wspierania i upowszechniania idei samorządowej poprzez wskazanie celu powołania i podstaw prawnych jej działania, omówienie organizacji wewnętrznej i kompetencji tego gremium. W dalszych rozważaniach przedstawione zostaną fazy pracy młodzieżowej rady gminy oraz ich udział w procesach decyzyjnych.

Słowa kluczowe: gmina, samorząd terytorialny, administracja, młodzieżowa rada gminy, samorządność

Summary

A youth commune council is an organization associating young people to act for a given local self-government community. The mission of this body is to shape active civic attitudes among young people, through the opportunity to express opinions and make decisions in matters concerning them. Young citizens also acquire the ability to consult and evaluate the activities of local self-government bodies. The aim of the chapter is to present the organizational and legal conditions of the youth commune council as an institution supporting and disseminating the local government idea by indicating the purpose of establishing and legal basis of its operation, discussing the internal organization and competences of this body. In further considerations, the work phases of the youth commune council and their participation in decision-making processes will be presented.

Keywords: commune, local government, administration, youth commune council, self-government

Wstęp

Partycypacja społeczna to zaangażowanie obywateli w sposób sprawowania władzy oraz realizacji zadań publicznych realizowanych przez organy administracji publicznej w sposób dobrowolny i systematyczny. W znaczeniu *sensu largo* partycypacja społeczna rozumiana jest jako podstawa społeczeństwa obywatelskiego, którego członkowie biorą udział w publicznej działalności. Natomiast w znaczeniu *sensu stricte* pojęcie to oznacza partnerstwo publiczno-prawne samorządu gminnego i mieszkańców służące podejmowaniu działań na rzecz rozwoju lokalnego¹.

Zwiększenie roli obywateli w podejmowaniu decyzji publicznych oznacza większą wartość kompetencji obywatelskich w postaci edukacji obywatelskiej rozumianej jako nauki współdziałania, debatowania oraz wpływania na sprawy publiczne².

Celem rozdziału jest przedstawienie uwarunkowań organizacyjno-prawnych młodzieżowej rady gminy jako instytucji wspierania i upowszechniania idei samorządowej poprzez wskazanie celu powołania i podstaw prawnych jej działania. Następnie omówiona zostanie organizacja wewnętrzna i kompetencje tego gremium, a w dalszych rozważaniach – fazy pracy młodzieżowej rady gminy oraz ich udział w procesach decyzyjnych.

Cel i podstawa prawna powołania młodzieżowej rady gminy

Młodzieżowa rada gminy³ to instytucja partycypacji społecznej mająca charakter fakultatywny, działająca na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród młodzieży⁴ oraz zwiększania aktywności młodych ludzi w danym środowisku⁵. W wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego czytamy, że prawidłowa realizacja obowiązku określonego

¹ R. Gawłowski, P. Machalski, K. Makowski, *Samorząd terytorialny w systemie administracji publicznej*, CeDeWu Sp. z o.o., Warszawa 2019, s. 343.

² O. Napiontek, K. Leśko, *Edukacja obywatelska młodzieży. Dobre praktyki*, Fundacja Civis Polonus, Warszawa 2009, s. 3.

³ MRG.

⁴ M. Augustyniak, *Prawa i obowiązki radnego jednostki samorządu terytorialnego. Praktyczna wykładnia przepisów prawnych, wzory uchwał i schematy działań*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2014, s. 55.

⁵ *Standardy funkcjonowania w Polsce młodzieżowych rad gmin, młodzieżowych rad powiatu*, <http://stop-klatka.org.pl/wp-content/uploads/2014/09/standardy.pdf> [dostęp: 25.04.2019 r.].

w art. 5b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym może polegać na prowadzeniu kursów, spotkań informacyjnych, szkoleń, wydawaniu biuletynu gminnego, dystrybucji ulotek, organizowaniu konkursów i festynów. Wszystkie te działania mają na celu wspomaganie rozwoju wspólnoty samorządowej, tworzenie warunków wpływających na zwiększenie zaangażowania w życie gminnej społeczności lokalnej, popularyzację idei samorządowej oraz utożsamianie się członków wspólnoty samorządowej z gminą⁶. Po raz pierwszy MRG została powołana w 1990 roku w Częstochowie, a w 2001 roku do ustawy o samorządzie gminnym został wprowadzony przepis odnoszący się do tej instytucji⁷. W myśl którego „rada gminy na wniosek zainteresowanych środowisk może wyrazić zgodę na utworzenie młodzieżowej rady gminy mającej charakter konsultacyjny”⁸. Z przedmiotowym wnioskiem mogą wystąpić stowarzyszenia, instytucje i inne formy wspierania i popularyzowania wśród młodzieży aktywnego udziału w życiu społeczności lokalnej, w tym organizacje młodzieżowe i instytucje oświatowe⁹. Zdaniem M. Stycha ustawodawca przyznał zbyt dużą swobodę radzie gminy, bowiem, jak podkreśla autor, pomimo wystąpienia z wnioskiem o wyrażenie zgody na utworzenie młodzieżowej rady gminy, ma ona prawo odmówienia zgody w drodze uchwały. Elementem obligatoryjnym takiej uchwały jest uzasadnienie, które w sposób jasny powinno przedstawiać przesłanki, którymi kierowała się rada, nie wyrażając zgody¹⁰.

Natomiast art. 5 b ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż „rada gminy, powołując młodzieżową radę gminy, nadaje jej statut określający tryb wyboru jej członków i zasady działania”¹¹. Ten akt normatywny zawiera przepisy o charakterze generalnym i abstrakcyjnym, które są powszechnie obowiązujące na terenie danej gminy. Dotyczy on także praw i obowiązków mieszkańców podstawowej jednostki samorządu terytorialnego oraz wywołuje skutki prawne poza strukturami organizacyjnymi

⁶ Wyrok WSA w Gliwicach z 30 czerwca 2011, IV SA/GI 492/11, LEX nr 1088121.

⁷ A. Gronkiewicz, A. Ziółkowska, *Komisje, zespoły, rady jako forma partycypacji obywateli w samorządzie terytorialnym* [w:] B. Dolnicki (red.), *Partycypacja społeczna w samorządzie terytorialnym*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2014, s. 280-304.

⁸ *Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym*, tekst jedn.: Dz.U. 2019 poz. 506.

⁹ M. Augustyniak, *Partycypacja społeczna w samorządzie terytorialnym w Polsce i we Francji. Studium administracyjnoprawne na tle porównawczym*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017, s. 403-405.

¹⁰ M. Stych, *Czy istnieje zasadność funkcjonowania młodzieżowych rad gminy?*, „Przegląd Prawa Publicznego” 2016, nr 7-8, s. 180-190.

¹¹ Tekst jedn.: Dz.U. 2019 poz. 506.

gminy. W związku z powyższym akt ten podlega publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym, jest to element obligatoryjny, aby statut mógł wejść w życie¹². W rozstrzygnięciu nadzorczym wojewoda lubuski stwierdził, iż jest to akt ogólny kierowany do nieokreślonego kręgu adresatów i wywołujący skutki prawne poza strukturami organizacyjnymi gminy. Akt ten posiada cechy ogólności i abstrakcyjności, które pozwalają uznać go za akt normatywny. W konsekwencji uchwała ta spełnia cechy aktu prawa miejscowego, który dla wejścia w życie wymaga ogłoszenia w dzienniku urzędowym. Natomiast wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia¹³. Przedmiotowa norma kompetencyjna pozwalająca na ustanowienie statutu młodzieżowej rady gminy zobowiązuje do określenia w nim zasad działania takiej rady. Niedopuszczalne jest wprowadzanie w statucie otwartego katalogu zadań organu wewnętrznego młodzieżowej rady. Powodowałoby to stan, w którym kto inny niż organ stanowiący gminy i w innej niż akt prawa miejscowego formie określałby, jakie zadania ma prezydium¹⁴.

Statuty młodzieżowych rad wykazują podobieństwo, w formie i treści, do statutów stowarzyszeń. Składają się one z takich rozdziałów jak: postanowienia ogólne, cele i środki działania, organy, radni młodzieżowej rady, zasady i tryb wyborów radnych oraz postanowienia końcowe. Większość statutów akcentuje apolityczny charakter tej instytucji oraz aspekt społecznej pracy radnych. Akty te zawierają także rozbudowane katalogi celów oraz środków ich realizacji, co może być sprzeczne z konsultacyjnym charakterem tego gremium. Przypuszczać można, że ustawowe sformułowanie o charakterze konsultacyjnym oznacza tyle, co brak kompetencji do podejmowania działań typowych dla organów administracji. W związku z powyższym postawienie sobie takich celów, jak np.: reprezentowanie interesów młodzieży wobec instytucji rządowych, samorządowych i pozarządowych nie jest w sprzeczności z konsultacyjnym charakterem MRG. Należy podkreślić, że nie można sprowadzać celów

¹² B. Dolnicki, *Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2018, LEX.

¹³ Rozstrzygnięcie Nadzorcze Wojewody Lubuskiego z dnia 30 grudnia 2015 roku, nr NK-I-4131.191.2015.ABej, <https://bip.lubuskie.uw.gov.pl/download/8070.html> [dostęp: 25.04.2019].

¹⁴ M. Augustyniak, *O pozorności praw obywatelskich w przestrzeni publicznej na podstawie wybranych mechanizmów partycypacji społecznej w samorządzie terytorialnym*, "Przegląd Prawa Publicznego" 2018, nr 3, s. 81-92.

działania młodzieżowego samorządu jedynie do opiniowania podejmowanych przez organy samorządu terytorialnego inicjatyw¹⁵.

Organizacja wewnętrzna i kompetencje

W skład młodzieżowej rady gminy wchodzi radni wybrani w wyborach powszechnych, równych, bezpośrednich i odbywających się w głosowaniu tajnym. Zgodnie z intencją ustawodawcy zasada powszechności zostaje ograniczona do młodzieży, co oznacza przyznanie biernego i czynnego prawa wyborczego uczniom szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych zamieszkujących na terenie gminy. Słuszne wydaje się jednak ustalenie zarówno biernego, jak i czynnego prawa wyborczego do górnej granicy 18 lat, ponieważ osoby pełnoletnie uzyskują prawo wybierania oraz prawo wybieralności do rady gminy, na której obszarze działania zamieszkują¹⁶. Kwestie te mogą zostać odmiennie uregulowane, w zależności od materii statutowej¹⁷. Przykładem może być Statut Młodzieżowej Rady Gminy w Kołbaskowie, który w § 12 stanowi, że „radnym Młodzieżowej Rady Gminy Kołbaskowo może zostać każda osoba w wieku od 12 do 19 lat¹⁸”.

Wybory do młodzieżowej rady odbywają się zazwyczaj na wzór wyborów do rady gminy. Okręgiem wyborczym jest szkoła. Kandydatem na radnego może zostać uczeń szkoły, który mieszka na danym terenie i zbierze określoną liczbę podpisów poparcia od innych uczniów. Zarejestrowani kandydaci prowadzą kampanię wyborczą, w trakcie której przekonują wyborców do swojej osoby. Każdy uczeń może dobrowolnie wziąć udział w głosowaniu. Głosowanie odbywa się w lokalu wyborczym poprzez wrzucenie karty wyborczej do urny. Liczeniem głosów zajmuje się powołana specjalnie na tę okazję szkolna komisja wyborcza. Natomiast wyniki głosowania podaje gminna komisja wyborcza, w której skład wchodzi zarówno reprezentanci młodzieży, jak i pomagający im dorośli. Jeżeli wyborca uważa, że nie zostały dochowane procedury określone w ordynacji wyborczej do młodzieżowej rady, może zgłosić protest

¹⁵ K. Szczucki, *Młodzieżowa Rada Miasta*, <http://www.wspolnota.org.pl/aktualnosci/aktualnosc/mlodziezowa-rada-miasta/> [dostęp: 28.04.2019].

¹⁶ B. Dolnicki, *Ustawa o samorządzie gminnym...*, *op. cit.*

¹⁷ M. Augustyniak, *Partycypacja społeczna w samorządzie terytorialnym...*, *op. cit.*, s. 403-405.

¹⁸ Uchwała nr XX/248/2012 Rady Gminy Kołbaskowo z dnia 17 września 2012 roku w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Gminy Kołbaskowo oraz nadania jej statutu (Dz.Urz. Woj. Zachod. 2012 r. poz. 2326).

wyborczy. Kadencja młodzieżowej rady trwa najczęściej 2 lata, przy czym często po pierwszym roku pracy część radnych traci mandat, gdyż kończą naukę w szkole, z której zostali wybrani¹⁹.

Według P. Świtała podstawowymi celami działalności młodzieżowej rady są²⁰:

1. Aktywizowanie młodzieży. Młodzieżowi radni, działają na rzecz swojego samorządu. Często udzielają się również w organizacjach pozarządowych. Ich zadaniem jest włączanie kolejnych młodych ludzi do tego typu aktywności;
2. Upowszechnianie wiedzy o samorządzie. Można tu wyróżnić dwa podstawowe rodzaje edukacji obywatelskiej, jaką prowadzi młodzieżowa rada gminy. Pierwszy to sposób jej funkcjonowania. Natomiast druga forma edukacji samorządowej to przeprowadzenie przez MRG kampanii informacyjnej o samorządzie.
3. Działalność konsultacyjna MRG. Młodzieżowa rada może wypowiedzieć się w każdej sprawie, która dotyczy ich wspólnoty samorządowej, reprezentuje wówczas opinię młodzieży z danego samorządu.

Ponadto do zadań tego gremium należy²¹:

- uchwalenie programu działania;
- wybór oraz odwoływanie przewodniczącego młodzieżowej rady i pozostałych członków prezydium;
- przedstawienie opinii w sprawach dotyczących młodzieży wobec władz samorządowych;
- reprezentowanie młodzieżowego samorządu na zewnątrz;
- inicjowanie, promowanie działań o charakterze społecznym, edukacyjnym, kulturalnym i sportowym;
- podejmowanie uchwał w sprawie wygaśnięcia mandatu członka młodzieżowej rady gminy;
- proponowanie zmian w statucie.

¹⁹ E. Gierach, *Rola samorządu terytorialnego w tworzeniu warunków uczestnictwa młodych ludzi w życiu społeczności lokalnych* [w:] G. Zielińska, *Polityka młodzieżowa*, Biuro Analiz Sejmowych, Warszawa 2009, s. 119.

²⁰ P. Śwital, *Gwarancje prawne udziału mieszkańców we współzarządzaniu gminą*, Instytut Naukowo-Wydawniczy „Spatium”, Radom 2019, s. 166-167.

²¹ Uchwała Nr XII/85/2015 Rady Gminy Jedlnia-Letnisko z dnia 17 października 2015 r. w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Gminy Jedlnia-Letnisko (Dz. Urz. Woj. Maz. 2015 r. poz. 8693).

Statut MRG zawiera również unormowania dotyczące organów wewnętrznych tego gremium²². Przykładowo organami Młodzieżowej Rady Gminy Ostrów są:

- Prezydium rady;
- Komisja rewizyjna;
- Zespoły problemowe.

Prezydium rady składa się z przewodniczącego rady, wiceprzewodniczących oraz sekretarza. Do zadań prezydium należy w szczególności: przygotowywanie projektów uchwał, określanie sposobu ich wykonywania oraz realizacja uchwał młodzieżowej rady. Komisja rewizyjna kontroluje działalność prezydium, w jej skład wchodzi 3 radnych niebędących członkami prezydium. Komisja wykonuje także inne zadania zlecone przez młodzieżową radę w zakresie kontroli i nadzoru. Młodzieżowa Rada Gminy Ostrów może powoływać także zespoły problemowe, których celem jest wykonywanie konkretnych zadań wynikających z jej uchwał²³.

Młodzieżowa rada gminy, będąc gremium ludzi młodych o charakterze opiniodawczo-konsultacyjnym, wymaga wsparcia i współpracy ze strony organów gminy. Młodzież, która uczestniczy w procesie konsultacji, powinna być informowana o działaniach podejmowanych przez organy gminy, by wzajemne relacje między radą a przedstawicielami władz przebiegały w sposób prawidłowy. Tym samym uznać należy za słuszne wyznaczenie przez radę lub wójta opiekuna młodzieżowej rady, który będzie służył jej pomocą²⁴. Zadaniem opiekuna powinno być zapewnienie warunków umożliwiających swobodny przepływ informacji pomiędzy młodzieżową radą a organami samorządowymi. Powinien on wspierać młodzieżową radę, pomagając jej w rozwiązywaniu trudności oraz ingerować w prace rady tylko w sytuacjach trudnych²⁵.

Fazy pracy młodzieżowej rady

W kadencji młodzieżowej rady wyróżnia się trzy etapy jej funkcjonowania: faza rozwoju, faza stabilizacji oraz faza podsumowania. Faza rozwoju to

²² M. Augustyniak, *Partycypacja społeczna w samorządzie terytorialnym...*, op. cit., s. 403-405.

²³ Statut Młodzieżowej Rady Gminy w Ostrowie, http://ostrow.gmina.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=495&Itemid=163 [dostęp: 25.04.2019].

²⁴ M. Augustyniak, *Partycypacja społeczna w samorządzie terytorialnym...*, op. cit., s. 403-405.

²⁵ *Standardy funkcjonowania w Polsce młodzieżowych rad gmin...*, op. cit.

czas integracji radnych młodzieżowej rady oraz poznawanie możliwości działania. Powinna ona zakończyć się mniej więcej w chwili wyłonienia organów rady. Faza stabilizacji to czas, kiedy młodzieżowa rada jest zdolna do opracowania programu działania i konsekwentnie dąży do jego realizacji. Ostatnim etapem jest faza podsumowania. To czas, w którym młodzieżowa rada powinna zakończyć podjęte przez siebie inicjatywy, dokonać podsumowania oraz przygotować się do kolejnych wyborów²⁶.

Udział w procesach decyzyjnych

Konsultacje

Młodzieżowa rada gminy jest instytucją, która zapewnia młodzieży udział w procesie podejmowania decyzji na poziomie lokalnym. Powołanie tego gremium pozwala na dialog między młodzieżą a organami wykonawczymi gminy, co przyczynia się do zwiększenia skuteczności rozwiązań podejmowanych przez władze lokalne²⁷. Młodzieżowa rada może prowadzić działalność konsultacyjną, np. poprzez składanie interpelacji, przyjmowanie uchwał, opiniowanie projektów uchwał, formułowanie pism i petycji, publikowanie artykułów w lokalnej prasie, wyrażanie opinii w trakcie sesji rady oraz poprzez spotkania z organami samorządu terytorialnego²⁸. Jednak w praktyce większość działań tej instytucji koncentruje się wokół doradczym projektów charytatywnych, rozrywkowych, wymian międzynarodowych. Natomiast działania konsultacyjne są jedynie marginesem ich działalności. Wobec tego, aby zapewnić efekt edukacyjny polegający na przygotowaniu młodych ludzi do włączenia się w procesy decyzyjne oraz angażowania się w sprawy publiczne warto podjąć wysiłki, które wzmocnią funkcję konsultacyjną młodzieżowych rad, tak by były one faktycznie przestrzenią uczestnictwa młodych ludzi w podejmowaniu decyzji na temat ich wspólnoty. Wzmocnienie funkcji konsultacyjnej zależy przede wszystkim od zrozumienia przez władze lokalne roli dialogu z młodzieżą, przekonania o skuteczności i celowości tego typu działań oraz gotowości

²⁶ Tamże.

²⁷ M. Owczarek, J. Pietrasik, J. Radzewicz, *Partycypacja obywatelska młodzieży. Przykład młodzieżowych rad gmin*, Fundacja Civitas Polonus, Warszawa 2012, s. 27-28.

²⁸ P. Śwital, *Gwarancje prawne udziału...*, *op. cit.*, s. 166-167.

do prowadzenia go. Przykładowy katalog decyzji, które warto poddać opiniowaniu młodzieży przedstawia się następująco²⁹:

- konsultacje tworzonego, rocznego programu imprez kulturalnych;
- konsultacje już stworzonego programu imprez artystycznych, w którym urzędnicy jedynie pytają o konkretne kwestie, np. wykonawcę na koncercie w ramach festynu, wybór kabaretu;
- konsultacje dotyczące oferty konkretniej instytucji kultury na dany rok;
- aktualizacja (nowy regulamin) korzystania z obiektów sportowych gminy;
- aktualizacje dokumentów strategicznych samorządu terytorialnego, np. *Strategii rozwoju gminy*;
- zapisy gminnego programu profilaktyki, szczególnie dotyczące celów i zadań programów odnoszących się do młodzieży: organizowania zajęć pozalekcyjnych, treści zajęć edukacyjnych dotyczących zagrożeń, związanych z używkami;
- plan, forma imprez o charakterze ogólnogminnym, np. dożynek, festynów, święta rodziny, itp.

Debaty

Członkowie młodzieżowej rady gminy są zazwyczaj uczniami gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Ważne jest, by w czasie sprawowania swojego mandatu interesowali się sprawami miejsca, w którym mieszkają, dyskutowali o sprawach istotnych dla społeczności i włączali swoich rówieśników niezaangażowanych bezpośrednio w działalność młodzieżowej rady w debatę o gminie. Jednym ze sposobów temu służących jest regularne (najlepiej raz na semestr) organizowanie w szkołach debat na tematy ważne dla młodych obywateli i społeczności gminy. Przykładowy plan debaty³⁰:

1. Wprowadzenie do dyskusji w formie prezentacji zawierającej opis obecnego stanu realizacji danej polityki, np. liczba i trasy ścieżek rowerowych, charakterystyka imprez kulturalnych organizowanych bądź finansowanych przez Urząd Gminy.

²⁹ M. Owczarek, J. Pietrasik, J. Radzewicz, *Partycypacja obywatelska...*, op. cit., s. 27-28.

³⁰ *Model działania Młodzieżowej Rady Gminy*, http://mlodziezmawplyw.org.pl/files/mlodziezowa_rada_gminy_model_dzialania.pdf [dostęp: 29.04.2019].

2. Wystąpienie przedstawiciela urzędu gminy będącej odpowiedzią na tezy zawarte we wprowadzeniu do dyskusji.
3. Dyskusja uczestników – diagnoza stanu obecnego.
4. Dyskusja uczestników – rekomendacje dla zmian.
5. Wystąpienie przedstawiciela urzędu komentujące propozycje działań, zmian, postulaty młodzieży.
6. Podsumowanie debaty, powtórzenie rekomendacji wypracowanych przez młodzież.

Realizowanie projektów

Członkowie MRG, oprócz działań informacyjno-konsultacyjnych, realizują także projekty skierowane do młodzieży w gminie. Pomysły na projekty wynikają z obserwacji dotyczących potrzeb młodzieży, ale również ich pomysłów na rozwój gminy, wykorzystanie istniejących szans i zasobów społeczności. Młodzieżowi radni samodzielnie wybierają tematy projektów, a następnie we współpracy z urzędnikami, radnymi czy nauczycielami organizują przedsięwzięcia. Dzięki temu uczą się podejmowania działań na rzecz społeczności lokalnej³¹.

Nadawanie rozgłosu swoim działaniom

Niezwykle ważnym w działalności młodzieżowych rad jest dbanie o to, by jej działania były dostrzegane przez społeczność gminną i szkolną. Istotną rolę odgrywają tu trzy podstawowe instytucje: szkoła, urząd gminy i młodzieżowa rada. Dbanie o to sprowadza się do budowania dobrego wizerunku młodzieżowej rady oraz informowania o jej działalności. Do działań, które podejmują sami młodzieżowi radni w celu informowania społeczności lokalnej o swoich dokonaniach, można z pewnością zaliczyć plakaty, ulotki, biuletyny informacyjne skierowane do ogółu mieszkańców, jak również angażowanie lokalnej telewizji i prasy do promocji działań młodych. Za najskuteczniejszą formę dotarcia do młodych z informacją uznawane są różnego rodzaju społeczności internetowe, np. Facebook³².

³¹ O. Napiontek, J. Pietrasik, M. Szaniawska, *Młodzieżowa Rada Gminy. Aktywność obywatelska młodzieży w społeczności lokalnej*, Fundacja Civitas Polonus, Warszawa 2009, s. 9.

³² Tamże, s. 10.

Zakończenie

Młodzieżowa rada gminy to organizacja zrzeszająca młodych ludzi do działania na rzecz danej wspólnoty samorządowej. Misją tego gremium jest kształtowanie aktywnych postaw obywatelskich, wśród młodzieży, poprzez możliwość wypowiedzania opinii i podejmowania decyzji w sprawach jej dotyczących. Młodzi obywatele nabywają także umiejętność konsultowania i oceniania działań organów samorządu terytorialnego. Aktywne uczestnictwo młodych w decyzjach i przedsięwzięciach na szczeblu lokalnym i regionalnym jest niezbędne, jeżeli chcemy budować społeczeństwa bardziej demokratyczne, bardziej solidarne i bardziej dostatne³³.

Bibliografia

- Augustyniak M., *O pozorności praw obywatelskich w przestrzeni publicznej na podstawie wybranych mechanizmów partycypacji społecznej w samorządzie terytorialnym*, „Przegląd Prawa Publicznego” 2018, nr 3.
- Augustyniak M., *Partycypacja społeczna w samorządzie terytorialnym w Polsce i we Francji. Studium administracyjnoprawne na tle porównawczym*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017.
- Augustyniak M., *Prawa i obowiązki radnego jednostki samorządu terytorialnego. Praktyczna wykładnia przepisów prawnych, wzory uchwał i schematy działań*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2014.
- Dolnicki B., *Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2018.
- Gawłowski R., Machalski P., Makowski K., *Samorząd terytorialny w systemie administracji publicznej*, CeDeWu Sp. z o.o., Warszawa 2019.
- Gierach E., *Rola samorządu terytorialnego w tworzeniu warunków uczestnictwa młodych ludzi w życiu społeczności lokalnych* [w:] G. Zielińska (red.), *Polityka Młodzieżowa*, Biuro Analiz Sejmowych, Warszawa 2009.
- Gronkiewicz A., Ziółkowska A., *Komisje, zespoły, rady jako forma partycypacji obywateli w samorządzie terytorialnym* [w:] B. Dolnicki (red.), *Partycypacja społeczna w samorządzie terytorialnym*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2014.
- <http://www.wspolnota.org.pl/aktualnosci/aktualnosc/mlodziezowa-rada-miasta/> [dostęp: 28.04.2019].

³³ *Preambuła Europejskiej karty uczestnictwa młodych w życiu lokalnym i regionalnym* uchwalona przez Kongres europejskich władz lokalnych i regionalnych (10 sesja – 21 maja 2003 – Aneks do Rekomendacji 128), <https://rm.coe.int/16807038eb> [dostęp: 03.05.2019].

- Model działania młodzieżowej rady gminy*, http://mlodziezmawplyw.org.pl/files/mlodziezowa_rada_gminy_model_dzialania.pdf [dostęp: 29.04.2019].
- Napiontek O., Leško K., *Edukacja obywatelska młodzieży. Dobre praktyki*, Fundacja Civis Polonus, Warszawa 2009.
- Napiontek O., Pietrasik J., Szaniawska M., *Młodzieżowa rada gminy. Aktywność obywatelska młodzieży w społeczności lokalnej*, Fundacja Civitas Polonus, Warszawa 2009.
- Owczarek M., Pietrasik J., Radzewicz J., *Partycypacja obywatelska młodzieży. Przykład młodzieżowych rad gmin*, Fundacja Civitas Polonus, Warszawa 2012.
- Preambuła Europejskiej karty uczestnictwa młodych w życiu lokalnym i regionalnym* uchwalona przez Kongres europejskich władz lokalnych i regionalnych (10 sesja – 21 maja 2003 – Aneks do Rekomendacji 128), <https://rm.coe.int/16807038eb>, [dostęp: 03.05.2019].
- Rozstrzygnięcie Nadzorcze Wojewody Lubuskiego z dnia 30 grudnia 2015 roku, nr NK-I.4131.191.2015.ABej, <https://bip.lubuskie.uw.gov.pl/download/8070.html> [dostęp: 25.04.2019].
- Standardy funkcjonowania w Polsce młodzieżowych rad gmin, młodzieżowych rad powiatu*, <http://stop-klatka.org.pl/wp-content/uploads/2014/09/standardy.pdf> [dostęp: 25.04.2019].
- Statut Młodzieżowej Rady Gminy w Ostrowie*, http://ostrow.gmina.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=495&Itemid=163 [dostęp: 25.04.2019].
- Stych M., *Czy istnieje zasadność funkcjonowania młodzieżowych rad gminy?*, „Przegląd Prawa Publicznego” 2016, nr 7-8.
- Szczucki K., *Młodzieżowa Rada Miasta*,
- Śwital P., *Gwarancje prawne udziału mieszkańców we współzarządzaniu gminą*, Instytut Naukowo-Wydawniczy „Spatium”, Radom 2019.
- Uchwała nr XII/85/2015 Rady Gminy Jedlnia-Letnisko z dnia 17 października 2015 r. w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Gminy Jedlnia-Letnisko* (Dz.Urz. Woj. Maz. 2015 r. poz. 8693).
- Uchwała nr XX/248/2012 Rady Gminy Kołbaskowo z dnia 17 września 2012 roku w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Gminy Kołbaskowo oraz nadania jej statutu* (Dz. Urz. Woj. Zach. 2012 r. poz. 2326).
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym* (t. jedn. Dz.U. 2019 poz. 506.).
- Wyrok WSA w Gliwicach z 30 czerwca 2011, IV SA/Gl 492/11, LEX nr 1088121.*